

BETÆNKNING

Afgivet af Revisionsudvalget

vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om godkendelse af Landskassens Regnskab 2022

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Mariia Simonsen, Inuit Ataqatigiit, formand

Medlem af Inatsisartut Bjørk L. Olsen, Demokraatit, næstformand

Medlem af Inatsisartut Kristian Jeremiassen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Dines Mikaelson, Siumut som suppleant for Doris J. Jensen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Karl Tobiassen, Siumut

Udvalget blev konstitueret den 27. september 2023.

Forslag til Inatsisartutbeslutning om godkendelse af Landskassens Regnskab 2022 blev 1. behandlet d. 23. maj 2023.

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning.....	4
1.1	Revisionsudvalgets formål og opgaver.....	4
1.2	Revisionsudvalgets karakterskala.....	5
2.	Revisionsudvalgets indstilling til Inatsisartut	6
2.1	Sager Inatsisartut gøres opmærksom på	6
3.	Landskasserevisors bemærkninger til Landskassens Regnskab 2022.....	8
3.1	Overordnede bemærkninger til regnskabet.....	8
3.1.1	Forhold, der påvirker resultatet	8
3.1.2	Revisionsbemærkninger til regnskabet for 2022.....	9
3.1.3	Revisionsbemærkninger til tidligere regnskabsår	10
4.	Den finansielle revision.....	13
5.	Juridisk-kritisk revision.....	16
6.	Forvaltningsrevision.....	17
7.	Større forvaltningsrevisionsundersøgelser	18
8.	Besigtigelse af de nettostyrede virksomheder og Selvstyrejede selskaber.....	18
9.	Sager, Revisionsudvalget følger.....	18
10.	Samråd.....	20
11.	Revisionsudvalgets indstilling af Landskasserevisor	21

Bilagsoversigt:

Bilag 1: Naalakkersuisuts besvarelse af Revisionsudvalgets spørgsmål vedrørende Landskassens Regnskab for 2022.

Bilag 2: Naalakkersuisuts besvarelse af Revisionsudvalgets opfølgende spørgsmål.

Bilag 3: Bilag til Naalakkersuisuts besvarelser.

Bilag 4: Revisionsrapporter vedrørende Forfatningskommissionen (offentliggøres senere) samt årsrapporter for Forfatningskommissionen 2020-2021.

Bilag 5: Samrådsindkaldelse og materiale fra Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke.

1. Indledning

Revisionsudvalget har gennemgået Landskassens Regnskab 2022 og fremsendt skriftlige spørgsmål til Naalakkersuisut på baggrund heraf. Udvalgets behandling af regnskabet har taget afsæt i de regnskabsmæssige forklaringer samt Naalakkersuisuts bemærkninger til revisionsprotokollatet. Tillige har udvalget som led i behandlingen af Landskassens Regnskab for 2022 indkaldt Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke i samråd. Nærværende betænkning indeholder således uddrag af revisionsprotokollatet, uddrag af udvalgets skriftlige spørgsmål samt Naalakkersuisuts bemærkninger og besvarelser hertil.

Alle spørgsmål og bemærkninger tillige med besvarelser fra Naalakkersuisut samt samrådsindkaldelse er vedlagt som bilag til betænkningen jf. Inatsisartutlov om Inatsisartut og Naalakkersuisut § 18, stk. 1, med undtagelse af fortrolige og/eller personfølsomme oplysninger, der ikke indgår som bilagsmateriale.

1.1 Revisionsudvalgets formål og opgaver

Formålet med den offentlige revision er at understøtte den parlamentariske kontrol med forvaltningen af de offentlige midler. Mere specifikt fremgår Revisionsudvalgets opgave af § 18 og § 19 i Inatsisartutlov om Inatsisartut og Naalakkersuisut.

Kort beskrevet er Revisionsudvalgets kerneopgave at gennemgå Landskassens Regnskab og revisionens bemærkninger hertil én gang om året. Gennemgangen skal sikre den parlamentariske kontrol med 1) om regnskabet er korrekt (finansiel revision), 2) om love, regler, meddelte bevillinger og andre forskrifter er efterlevet (juridisk-kritisk revision), og 3) om Landskassens midler er forvaltet efter principperne for god offentlig økonomistyring, herunder om der er gjort, hvad der er muligt og rimeligt for at sikre sparsommelighed, produktivitet og effektivitet i forbindelse med de offentligt finansierede aktiviteter (forvaltningsmæssig revision).

Konkret fremsætter Revisionsudvalget de skriftlige spørgsmål og bemærkninger til Naalakkersuisut, som regnskaberne giver anledning til. Naalakkersuisuts besvarelse heraf samt bemærkninger til revisionsprotokollatet indgår som en del af Revisionsudvalgets betænkning, der forelægges Inatsisartut ved 2. behandlingen. Inatsisartut afgør på baggrund heraf, hvorvidt eventuelle kritisable forhold påpeget af Revisionsudvalget må have konsekvenser for den forvaltningsansvarlige. Udtaler Revisionsudvalget kritik i forbindelse med udvalgets gennemgang af Landskassens Regnskab, er det endvidere Naalakkersuisut – som politisk ansvarlig – der skal påse at rette op på de beskrevne forhold.

Formålet med nærværende betænkning er således at:

- oplyse Inatsisartut om, hvordan Naalakkersuisut har forvaltet de givne bevillinger samt udmøntet Inatsisartutbeslutninger.

- henstille til, at Naalakkersuisut påser og retter op på eventuelle kritisable forhold. I disse tilfælde må udvalget bede den ansvarlige Naalakkersuisoq om en redegørelse for, hvordan forholdet påtænkes at blive rettet op.

Revisionsudvalget følger sagen, indtil der er afgivet et tilfredsstillende svar, og der tilsvarende er sket forbedringer på området.

Revisionsudvalget fører dertil kontrol med, hvordan Naalakkersuisut varetager Selvstyrets aktionærinteresser jf. § 19 i Inatsisartutlov nr. 26 af 18. november 2010 om Inatsisartut og Naalakkersuisut. Udvalget kan som led i kontrollen foretage en vurdering af, hvorvidt Naalakkersuisut i tilstrækkeligt omfang har søgt tilsikret, at der tages passende økonomiske hensyn ved driften af helt eller delvist selvstyrejede aktieselskaber.

1.2 Revisionsudvalgets karakterskala

Revisionsudvalgets bemærkninger tager udgangspunkt i følgende karakterskala:

Karakterskala	
Positiv kritik	finder det meget/særdeles positivt finder det positivt finder det tilfredsstillende/er tilfreds med
Kritik under middel	finder det ikke helt tilfredsstillende
Middel kritik	finder det utilfredsstillende/er utilfreds med påpeger/understreger/henstiller/forventer beklager/finder det bekymrende/foruroligende
Skarp kritik	kritiserer/finder det kritisabelt/kritiserer skarpt/indskærper påtaler/påtaler skarpt
Skarpeste kritik	påtaler skarpt og henleder særligt Inatsisartuts opmærksomhed på

2. Revisionsudvalgets indstilling til Inatsisartut

Revisionsudvalget afgiver nærværende betænkning over Landskassens Regnskab 2022 i henhold til Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber med senere ændringer, samt Selvstyrets bekendtgørelse nr. 6 af 20. januar 2022 om kommunernes og Selvstyrets regnskaber.

I henhold til § 38 og § 39 af nævnte Inatsisartutlov har Landskasserevisor forsynet Landskassens Regnskab 2022 med en påtegning uden forbehold, hvilket betyder, at regnskaberne for 2022 samlet set giver et retvisende billede under hensyntagen til Landskassens regnskabsprincipper.

Med afsæt i revisionen af Landskassens Regnskab samt Revisionsudvalgets behandling af regnskabet **indstilles Landskassens Regnskab 2022 til godkendelse** i Inatsisartut.

2.1 Sager Inatsisartut gøres opmærksom på

Revisionsudvalget har følgende dertil knyttede bemærkninger til indstillingen af Landskassens Regnskab, som Inatsisartut gøres opmærksom på:

Landskassens Regnskab 2022 er forsynet med tre revisionsbemærkninger, hvilke er nævnt under punkt 3.1.2. Dertil er der fortsat fire revisionsbemærkninger åbne fra tidligere regnskabsår, hvilke ses af punkt 3.1.3.

Endvidere ønsker Revisionsudvalget særligt at henlede Inatsisartuts opmærksomhed på følgende forhold, som Revisionsudvalget finder kritisable.

2.1.1 Forvaltningen af Forfatningskommissionen: I afsnit 9 pkt. 1 udtaler et flertal i udvalget bestående af Inuit Ataatigiit og Siumut **middel kritik** af forvaltningen af Forfatningskommissionen, mens et mindretal i udvalget bestående af Demokraatit udtaler **skarp kritik** af forvaltningen af Forfatningskommissionen.

2.1.2 Tillægsbevillingssager: Udvalget er blevet orienteret om, at der er forekommet mange tillægsbevillingsansøgninger i 2022. Naalakkersuisut har i sin besvarelse redegjort for en tendens mod færre tillægsbevillingssager siden 2020. Udvalget tager Naalakkersuisuts besvarelse til efterretning og betragter det som værende en overordnet positiv tendens. Udvalget bemærker samtidig, at denne umiddelbart ikke gør sig gældende indenfor område-40 (Departement for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke), hvor der er forekommet gentagende og betydelige budgetoverskridelser i regnskabsåret 2022. Udvalget udtaler af den grund en **middel kritik** af, at der opstår korrektionsbehov sent i regnskabsforløbet.

- 2.1.3 Fejlperiodisering af udgifter til refusion af kommunale udgifter på socialområdet:
Udvalget udtaler **middel kritik** af forholdet, der behandles under afsnit 3.1.1 punkt 1. Kritikken beror på, at Naalakkersuisut i højere grad kunne have imødekommet problemstillingen, såfremt controllerfunktionen på området var stærkere.

3. Landskasserevisors bemærkninger til Landskassens Regnskab 2022

Den af Inatsisartut udpegede eksterne revisor har i revisionsprotokollatet afgivet sine bemærkninger til Landskassens Regnskab 2022. Protokollatet samt Naalakkersuisuts bemærkninger hertil fremgår som bilagsmateriale til nærværende betænkning. I det følgende fremhæves i opsummerende form de forhold, som Landskasserevisoren har afgivet bemærkninger til samt Naalakkersuisuts dertil knyttede besvarelse.

3.1 Overordnede bemærkninger til regnskabet

Landskasserevisor har forsynet Landskassens Regnskab 2022 med en **påtegning uden forbehold**. Det betyder, at regnskabet samlet set giver et retvisende billede under hensyn til Landskassens regnskabsprincipper. Konklusionen er dog ledsaget af bemærkninger til to væsentlige forhold, der påvirker årets resultat, samt af revisionsbemærkninger til andre dele af regnskabet, som Landskasserevisoren er særligt opmærksom på i regnskabet for 2022.

3.1.1 Forhold, der påvirker resultatet

Landskasserevisoren bemærker nævnte forhold, der påvirker resultatet for 2022:

1) Periodisering af udgifter til refusion af kommunale udgifter til lovhjemlede overførsler til personer

Selvstyret har i 2022 modtaget en række opkrævninger fra kommuner vedrørende refusion af sociale udgifter, som rettelig vedrører tidligere regnskabsår. Mere præcist betyder det, at refusionen mellem kommunerne og Selvstyret på socialområdet bogføres med forsinkelser, hvilket giver et regnskabsmæssigt ratsløb.

Udgiften, som er medtaget i regnskabet for 2022, men som rettelig vedrører 2021 eller tidligere regnskabsår, udgør i alt ca. 65 mio. kr. Dertil kommer, at en udgift på ca. 10 mio. kr. vedrørende regnskabsåret 2022 først bogføres i regnskabet for 2023. Netto påvirker det samlet set regnskabet for 2022 med ca. 55 mio. kr.

Forholdet vurderes at være en stærk indikation af at kontrollen på området er meget svag. Denne konklusion underbygges yderligere af at en væsentlig del af refusionsopkrævningen blev modtaget inden aflæggelsen af regnskabet for 2021, uden at der blev korrigeret herfor.

Departementet for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender har i deres bemærkninger til protokollatet udtrykt, at departementet har fokus på problemstillingen, hvorfor departementet samtidig forventer, at regnskabet for 2023 i mindre grad vil være påvirket af nævnte forhold.

Departementet har fokus på revisorens anbefaling om at styrke controller-arbejdet på området. I arbejdet hermed søger departementet bl.a. at rekruttere en økonomisk

medarbejder til socialafdelingen for at styrke det økonomiske tilsyn samt at se på mulighederne for at sikre en bedre kommunikation mellem Naalakkersuisut og kommunerne.

Revisionsudvalget er bekendt med, at en del af forklaringen for den ukorrekte periodisering i regnskaberne er, at enkelte kommuner ikke har opdateret deres bogføringssystem efter, at der er udviklet en ny regnskabsmæssig metode, som gør udregningsgrundlaget mellem kommunerne og Selvstyret ens. Udvalget er samtidig opmærksom på, at dette ikke alene forklarer problemstillingen med de ukorrekte periodiseringer på socialområdet. Dertil kommer, at der er ressourcemangel i kommunerne til at løfte opgaven samt i Selvstyret til at føre et tilfredsstillende controller-arbejde på området.

Revisionsudvalget har fået indblik i, hvilke fakturaer, der er bogført i en forkert periode. Det er udvalgets forventning, at Naalakkersuisut følger anbefalingerne om at styrke controller-arbejdet på området.

2) Afskrevet tilgodehavende hos Mittarfeqarfiit

Selvstyret har afskrevet et tilgodehavende på ca. 115 mio. kr. hos Mittarfeqarfiit i forbindelse med Mittarfeqarfiits overgang fra værende en nettostyret virksomhed til et selskab.

Gældseftergivelsen må ses i sammenhæng med den højere værdi af aktier, som Selvstyret modtager som vederlag for indskuddet af Mittarfeqarfiit i selskabet. Selvstyrets ejerandel i selskabet, som ud fra en vurderingsberetning vurderes til at være ca. 170 mio. kr., forventes at indgå som en opskrivning af Selvstyrets egenkapital i regnskabet for 2023.

3.1.2 Revisionsbemærkninger til regnskabet for 2022

De følgende revisionsbemærkninger er afgivet af Landskasserevisoren i revisionsprotokollatet til regnskabet for 2022:

1) Administration af ESU- og BSU-lån

Selvstyret administrerer i dag udlån for ca. 1,9 mia. kr. i et lånesystem, som skal erstattes af et nyt. I forbindelse med forberedelserne til anskaffelsen af det nye lånesystem er man midlertidig blevet opmærksom på flere udfordringer i forvaltningen af Selvstyrets udlånsportefølje. Primært gælder det rente- og afdragsfrie lån, hvor man ikke har fået opkrævet afdrag eller fået rentetilskrevet tilgodehavende. Det anslås, at Selvstyret kan være gået glip af renteindtægter på op til 400.000 kr. i forbindelse hermed.¹

¹ Deloitte (2023): *Grønlands Selvstyre: Beretning om den udførte revision 2022 (Revisionsprotokol)*, pp. 1443

Landskasserevisor bemærker, at det nye lånesystem givetvis vil forbedre forholdene, men anbefaler samtidig at få revurderet processerne for registrering af lån og opfølgning heraf.

Den Centrale Regnskabsafdeling er enig med revisionsbemærkningen og henleder til, at der via en tillægsbevilling i 2023 er bevilliget 1,5 mio. kr. til videreudviklingen af det nye lånesystem. Det nye lånesystem forventes at blive sat i kraft i løbet af 2024.

Revisionsudvalget tager oplyste til efterretning og vil i de kommende regnskaber følge med i, hvorvidt registreringen af lån samt opkrævning af afdrag og rentetilskrivning forbedres i kraft med implementeringen af det nye lånesystem.

2) Opgørelse og revision af udgifter i tilknytning til Covid-19

I 2020 blev det besluttet at foretage en ekstern revision af tildelingen af Covid-19 tilskud med det formål at kontrollere, hvorvidt modtagerne af Covid-19 tilskud var berettiget hertil. Landskasserevisoren har først efter flere anmodninger og senest en revisionsbemærkning herom modtaget rapporten fra resortdepartementet.

Udvalget har behandlet revisionsrapporten om kontrol af tildelingen af Covid-19 hjælpepakker. Her bemærker udvalget, at visse fremhævede forhold i rapporten beror på en uklar fortolkningspraksis. Det skal retlig nævnes, at rapporten afgrænser sig fra en kontrol af den egentlige sagsbehandling.

Udvalget vurderer, under et særligt hensyn til de givne omstændigheder under Covid-19, at tildelingen af Covid-19 hjælpepakker er sket på et tilfredsstillende grundlag. Revisionsudvalget betragter således sagen som afsluttet.

3.1.3 Revisionsbemærkninger til tidligere regnskabsår

Følgende revisionsbemærkninger til tidligere regnskabsår er fortsat åbne, hvorfor Landskasserevisor stadig følger forholdene.

Det skal bemærkes, at Naalakkersuisut kan have igangsat initiativer, som retter op på de åbne forhold, men hvor den konkrete effekt endnu ikke er indtruffet, da der går tid fra beslutningstidspunktet til virkningen heraf.

1) Indskærpelse af bruttolønslisternes vigtighed i forhold til den interne kontrol (2013)

Landskasserevisor vurderer, at kontrollen med bruttolønslister er forbedret, efter at man har indført et nyt system til udsendelse af bruttolønslister og kontrol hermed. Dog fastholdes revisionsbemærkningen grundet fortsatte udfordringer på området.

Økonomi- og Personalestyrelsen har øget rådgivningsindsatsen for de enheder af Selvstyret, som endnu ikke godkender bruttolønlisterne i det eksisterende lønsystem. En opdatering af lønsystemet forventes at finde sted ultimo 2023/primus 2024 som følge af forsinkelser grundet leverandør- og underleverandørproblemer.

*Revisionsudvalget finder det positivt, at forholdet er forbedret. Dog er det **kritisabelt**, at der fortsat er udfordringer på området, eftersom problemstillingen har strakt sig over en periode på snart 10 år. Dertil bemærker udvalget, at de processer, der er indført i 2021 for at sikre en månedsvis afstemning, ikke er udført i 2022 grundet systemændringer.*

2) Afstemning af mellemværende med andre offentlige organisationer (2020)

Selvstyret har en nøglerolle i forbindelse med at sikre en sammenhæng på tværs af den offentlige sektor og de helejede selskaber ift. afstemning af tilgodehavende og gæld. I 2022 er der arbejdet meget på at sikre denne symmetri samt at få afstemt mellemværende mellem Selvstyret, den offentlige sektor og de helejede selskaber. Landskasserevisor holder dog revisionsbemærkningen åben, da der fortsat er mellemværende med flere kommuner.

Den Centrale Regnskabsafdeling vil i 2023 fortsat have fokus på området, hvortil den ledelsesmæssige foranstaltning er styrket på området.

*Revisionsudvalget udtaler en **positiv kritik** grundet de forbedringer, der er sket på området.*

3) IT-brugerstyring (2021)

Landskasserevisor har foretaget en vurdering af det overordnede modenhedsniveau på IT-kontrol området i Naalakkersuisut. I den forbindelse er der blevet identificeret flere områder, der kan forbedres, herunder især udarbejdelse af en formel brugeradministrationsprocedure.

Naalakkersuisut henviser til, at brugeroprettelse- og nedlæggelse sker på enhedernes anmodning til Digitaliseringsstyrelsens IT-afdeling. Hertil henledes til, at der i 2023 er påbegyndt en udarbejdelse af en kommende national digitaliseringsstrategi, som forventes at blive implementeret i centraladministrationen ultimo 2025/primus 2026. Strategien inkluderer implementeringen af den internationale informationssikkerhedsstandard ISO 27001, som fastlægger en række kontroller og processer for bl.a. adgangsrettigheder.

Revisionsudvalget tager nævnte til efterretning og finder det positivt, at der udarbejdes en national digitaliseringsstrategi, som styrker centraladministrationens IT-kontrol.

Dog ser udvalget gerne, at Naalakkersuisut arbejder på at iværksætte initiativer på området, som imødekommer Landskasserevisors anbefalinger, indtil forholdene styrkes gennem den nationale digitaliseringsstrategi.

4) Afstemning af leverandørgæld og banksaldi (2021)

Landskasserevisor ser fortsat grund til at styrke arbejdet med afstemninger af mellemværende med kreditorer.

Den Centrale Regnskabsafdeling vil følge revisorens anbefaling og månedsvist afstemme top 10 leverandører samt udføre kontrol af afstemningerne.

*Revisionsudvalget udtaler en **positiv kritik** for den Centrale Regnskabsafdelings fortsatte fokus på styrkelsen af området.*

4. Den finansielle revision

Den af Inatsisartut udpegede eksterne revisor har udført en finansiell revision af Selvstyrets årsregnskab, der omfatter revisionen af, hvorvidt regnskabet i alle væsentlige henseender er retvisende, dvs. uden væsentlige fejl og mangler i henhold til Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber med senere ændringer samt Selvstyrets bekendtgørelse nr. 6 af 20. januar 2022 om kommunernes og Selvstyrets regnskaber.

I det følgende gennemgås de forhold, som Landskasserevisor har bemærket af den finansielle revision.

1) Internt kontrolmiljø

Revisionen omfatter en vurdering af, om rapporteringssystemer, forretningsgange og interne kontroller fungerer forsvarligt for at kunne vurdere, hvorvidt der forefindes rettidige bogholderi-registreringer som grundlag for regnskabsaflæggelsen.

Vurdering:

Det er Landskasserevisorens vurdering, at det interne kontrolmiljø i al væsentlighed medvirker til forsvarlige interne kontroller og behandling af oplysninger af regnskabsmæssig karakter. Dog vurderer Landskasserevisoren at:

- på enkelte områder er de etablerede kontroller svage eller udføres ikke konsekvent.
- der ikke arbejdes struktureret eller systematisk med risikovurdering og styring i Selvstyret.

2) Anvendelse af IT og generelle IT-kontroller

Revisionen er gennemført for at vurdere udvalgte generelle it-kontroller og de hertil knyttede risici for væsentlige fejl i årsregnskabet.

Vurdering:

Det er Landskasserevisorens vurdering, at flere væsentlige områder kan forbedres. Hertil har Landskasserevisoren kommet med sine anbefalinger til forbedringer på områderne, som kan ses af revisionsprotokollatet.²

3) Anvendelse af den fælles offentlige kontoplan

Der er udviklet og implementeret en ny fælles offentlig kontoplan, som skal styrke den økonomiske styring i Selvstyret og kommunerne.

Vurdering:

Det er Landskasserevisorens vurdering, at der fortsat er udfordringer med forvaltningen heraf – herunder primært i forhold til anvendelsen af finanskontoplanen. Der arbejdes løbende på at styrke forståelsen af kontoplanen.

² Deloitte (2023): *Grønlands Selvstyre: Beretning om den udførte revision 2022 (Revisionsprotokol)*, pp. 1436-38

4) Tilskud til foreninger og virksomheder

Revisionen påser, hvordan tilskud til foreninger og virksomheder bogføres.

Vurdering:

I årsregnskabet er tilskud til foreninger og virksomheder opdelt efter funktionsområde. Det er Landskasserevisors anbefaling, at regnskabsposten fremadrettet opdeles efter tre hovedtyper (serviceaftaler, driftstilskud, tilskud efter ansøgning) for at øge gennemsigtigheden.

5) Tilgodehavende hos borgere og virksomheder

Revisionen omfatter Selvstyrets hensættelse til tab på tilgodehavende hos borgere og virksomheder.

Vurdering:

Per 31. december 2022 udgør hensættelse til tab vedrørende skatter ca. 385 mio. kr.
Per 31. december 2022 udgør hensættelse til tab vedrørende andre tilgodehavender hos borgere og virksomheder ca. 1 mio. kr.³

6) Likvide konti under andre CVR nr.

Revisionen omfatter en gennemgang af likvide konti.

Vurdering:

Landskasserevisor kan konstatere, at ikke alle bankkonti fremgår af bankens oversigter under Selvstyrets CVR nr. Forholdet er drøftet med ASA, som oplyser, at man er i gang med at se på mulighederne for at ændre dette, således at alle bankkonti er knyttet til Selvstyrets CVR nr.

7) Afstemning af transaktioner mellem Selvstyret, de nettostyrede virksomheder, de Selvstyreejede selskaber samt kommunerne

Revisionen omfatter en gennemgang af afstemninger af transaktioner og mellemværende mellem Selvstyret, de nettostyrede virksomheder, de Selvstyreejede selskaber samt kommunerne.

Vurdering:

Det er Landskasserevisors vurdering, at forholdet er styrket i 2022. Dog er der fortsat enkelte udestående forhold til forbedring. Det er eksempelvis en udfordring at finde ud af, hvorvidt afstemninger, der er indtægtsført i den ene enhed, svarer til, hvad der er udgiftsført i den anden enhed.

Anbefalingen er, at man søger at digitalisere disse transaktioner yderligere samt at arbejdet på området bliver prioriteret af samtlige parter.

8) Ikke-korrigerede fejl

³ Deloitte (2023): *Grønlands Selvstyre: Beretning om den udførte revision 2022 (Revisionsprotokol)*, pp. 1441

Forhold, der ikke er korrigeret i årsberetningen, skal informeres om under den finansielle revision.

Vurdering:

De ikke-korrigerede fejl i regnskabet for 2022 er som følgende:

- Nettovirkningen af ukorrekt periodisering af Selvstyrets refusion af kommunernes udgifter til sociale ydelser udgør ca. 60 mio. kr. (se afsnit 3.1.1. punkt 1, hvor forholdet behandles).
- Rente- og afdragsfrie lån er bogført til 0 kr. Når rente- og afdragsfriheden ophører opskrives lånene over egenkapitalen. Landskasserevisor har konstateret tilfælde, hvor opskrivningen ikke er sket. Virkningen heraf skønnes til at skulle have været 20 mio. kr. højere for udlån og egenkapital.
- I en del af tilfældene er rentetilskrivning og afdragsopkrævning ikke igangsat, hvilket har ledt til, at Selvstyret kan være gået glip af renteindtægter på op til 400.000 kr. (se afsnit 3.1.2. pkt. 1, hvor forholdet er behandlet).

5. Juridisk-kritisk revision

Den af Inatsisartut udpegede eksterne revisor har foretaget en juridisk-kritisk revision af Selvstyrets regnskab for 2022, hvoraf formålet er at efterprøve om love, regler og sædvaner er rettelig overholdt.

I det følgende gennemgås de forhold, som Landskasserevisor har bemærket af den juridisk-kritiske revision.

- 1) Overholdelse af udbudsregler og indkøbspolitikker ved disponering af indkøb
Revisionen påser overholdelsen af udbudsregler og indkøbspolitikker ved disponering af indkøb.

Vurdering:

Landskasserevisor foretog i 2021 en udvidet gennemgang af området, hvorfor revisionen for 2022 i al væsentlighed har været af opfølgende karakter.

En del regnskabsenheder meddeler, at de ikke er bevidste om reglerne for indkøb over 500.000 kr., som skal meddeles indkøbskontoret. Anbefalingen lyder derfor fortsat at styrke informationsarbejdet herom.

- 2) Løn- og ansættelsesretlige dispositioner
Revisionen omfatter en vurdering af overholdelse af løn- og ansættelsesretlige dispositioner.

Vurdering:

Landskasserevisor har ved en stikprøve fundet, at der i enkelte sager ikke forelå:

- korrekt beregning af anciennitet
- dokumentation for underskrevet ansættelsesbrev
- dokumentation for uddannelsesbeviser, anciennitetsberegninger og CV

- 3) Overholdelse af regelgrundlag for tildeling af tilskud
Revisionen påser ud fra en stikprøvekontrol, hvorvidt der er overensstemmelse mellem tilskudsbevillingerne på Finansloven og det udbetalte.

Vurdering:

Landskasserevisoren har gennemgået stikprøverne uden væsentlige bemærkninger.

- 4) Overholdelse af bevillingsregler, låneregler m.v.
Revisionen påser, at bevillings- og låneregler m.m. er rettelig overholdt.

Vurdering:

Landskasserevisoren har gennemgået de regnskabsforklaringer, der er udarbejdet i tilknytning til årsregnskabet. Det er Landskasserevisors vurdering, at regnskabsforklaringerne fortsat varierer en del i grundighed og i beskrivelsen af årsagerne til afvigelsen.

6. Forvaltningsrevision

Den af Inatsisartut udpegede eksterne revisor har foretaget en forvaltningsrevision af Selvstyrets regnskab for 2022, hvoraf formålet er at efterprøve om forvaltningen er udøvet under skyldig økonomisk hensyn. Landskasserevisoren har hermed fokus på, om forvaltningen er udført på en sparsommelig, produktiv og effektiv måde.

I det følgende gennemgås de forhold, som Landskasserevisor har bemærket af forvaltningsrevisionen.

1) Aktivitets- og ressourcestyring

Revisionen omfatter en vurdering af, om Selvstyret har tilrettelagt passende forretningsgange og interne kontroller, så ledelsen kan træffe velbegrundede beslutninger rettidigt i forbindelse med aktivitets- og ressourcestyring.

Vurdering:

Det er Landskasserevisors vurdering, at aktivitets- og ressourcestyring kun sker i begrænset omfang (primært på driftsområdet, herunder brancheskoler, døgntilbud og sundhedsvæsenet). På det administrative område er det vanskeligt at finde eksempler på aktivitets- og ressourcestyring.

2) Mål og resultatstyring

Revisionen omfatter en vurdering af, om Selvstyret har tilrettelagt passende forretningsgange og interne kontroller, som gør at Selvstyret kan rapportere om de mål, der er fastsat af Naalakkersuisut.

Vurdering:

Det er Landskasserevisors vurdering, at der kun i få tilfælde findes bevidst mål- og resultatstyring i Selvstyret, ligesom der kun i meget begrænset omfang findes data til dokumentation af de faktiske resultater.

3) Styring af indkøb

Revisionen omfatter en vurdering af, om Selvstyret har tilrettelagt passende forretningsgange og interne kontroller til at udbyde og udnytte indkøbsaftaler.

Vurdering:

Revisionen viser, at ikke alle departementer har indsendt indmeldinger af indkøbsbehov.

Revisionsudvalget henstiller til at øge fokus på indkøbsaftalerne samt udnyttelsen heraf.

7. Større forvaltningsrevisionsundersøgelser

Hverken Revisionsudvalget eller medlemmer af Naalakkersuisut har rekvireret større forvaltningsrevisionsundersøgelser i regnskabsåret for 2022.

8. Besigtigelse af de nettostyrede virksomheder og Selvstyrejede selskaber

Landkasserevisor har afgivet en revisionspåtegning uden forbehold for de nettostyrede virksomheders regnskaber, hvilket betyder, at regnskaberne samlet set giver et retvisende billede.

For de Selvstyrejede selskaber er årsrapporterne forsynet med revisionspåtegninger uden fremhævelser eller kritiske udtalelser om ledelsesberetningerne.

9. Sager, Revisionsudvalget følger

Som led i den parlamentariske kontrol med forvaltningen af de offentlige midler, har Revisionsudvalget desuden til opgave at følge de sager, som udvalget finder nødvendige at behandle. Udvalget følger og behandler sagerne, indtil Naalakkersuisut har afgivet et tilfredsstillende svar om forholdene i de pågældende sager, og der tilsvarende er sket forbedringer på området.

I det følgende aflægges status over de sager, som Revisionsudvalget har arbejdet med i regnskabsåret 2022 og/eller fortsat følger.

1. Forfatningskommissionen

Naalakkersuisut har tilsendt udvalget to revisionsrapporter vedr. Forfatningskommissionen, som begge er rekvireret af Naalakkersuisut. Det drejer sig dels om en revisionsrapport udarbejdet af Deloitte (25. maj 2022), dels om en revisionsrapport udarbejdet af EY (13. oktober 2022). Det oplyses i EY rapporten, at Naalakkersuisut har modtaget yderligere en revisionsrapport fra Deloitte. Denne 3. rapport er imidlertid ikke modtaget af udvalget, hvilket udvalget må se som udtryk for, at den ikke indeholder supplerende oplysninger af væsentlig betydning for Inatsisartus bedømmelse af sagen.

Deloitte's rapport af 25. maj 2022 omhandler forhold vedrørende honorering af Forfatningskommissionens medlemmer, herunder forhold omkring arbejdsbyrde og honoreret tidsforbrug.

EY's rapport af 13. oktober 2022 udgør en bredere undersøgelse af Forfatningskommissionens dispositioner i 2020-2021. I rapporten vurderer EY bl.a.:

- At Forfatningskommissionen har manglet tilstrækkelige procedurer for styring og regelmæssig opfølgning i forhold til kommissionens aktiviteter, resultat og økonomi.
- At Forfatningskommissionen ikke i alle tilfælde har ageret sparsommeligt.

- At Forfatningskommissionen i enkelte tilfælde har handlet uden om det eksisterende kommissorium.
- At Forfatningskommissionens sekretariat har haft en høj medarbejderomsætning og været præget af udfordringer med arbejdsmiljøet.
- At Forfatningskommissionens sekretariat ikke har været bemandet i overensstemmelse med det i Finanslovene forudsatte.
- At Forfatningskommissionens sekretariat i perioden har manglet den forudsatte juridiske kompetence.

Udvalget har indhentet Naalakkersuisuts bemærkninger til de 2 revisionsrapporter. Naalakkersuisut har i de afgivne bemærkninger redegjort for de tiltag, som Naalakkersuisut har iværksat som opfølgning på revisionsrapporterne. De af Naalakkersuisut afgivne bemærkninger anfægter ikke revisionsrapporternes konklusioner eller anbefalinger, eller det grundlag som disse hviler på.

Et flertal i udvalget bestående af Inuit Ataatigiit og Siumut finder på grundlag af revisionsrapporterne anledning til at udtale **middel kritik** af Naalakkersuisuts styring af Forfatningskommissionen, mens et mindretal i udvalget bestående af Demokraatit på grundlag af revisionsrapporterne finder anledning til at udtale **skarp kritik** af Naalakkersuisuts styring af Forfatningskommissionen.

2. Voldgiftssagen

Grundet fortrolige forhold i sagen kan Revisionsudvalget blot oplyse, at udvalget følger sagen tæt.

3. Grønlands Fiskerilicenskontrol (GFLK)

Med udgangspunkt i Fiskerikommissionens anbefaling om at styrke fiskerilicenskontrollen i Grønland, udbød Departement for Fiskeri og Fangst en uvildig undersøgelse af GFLK, som Deloitte afgav rapport om i marts 2022. Undersøgelsens formål er dels at bidrage til den løbende udvikling af fiskerilicenskontrollen samt at sikre at fiskerilicenskontrollen virker efter hensigten.

GLFK varetager en kompleks opgaveportefølje, som indebærer administration af en lang række lovbestemte opgaver, der medfører en vifte af kontrol- og tilsynsopgaver. Deloitte's undersøgelse tegner et billede af, at GFLK over tid har fået langt bedre styr på det administrative og kontrolmæssige grundlag i form af dataindsamling- og håndtering. Dog er det Deloitte's vurdering, at der lige akkurat er de rette medarbejdere og kompetencer til stede for at løse den driftsmæssige del af den komplekse opgaveportefølje. I den forbindelse kan nævnes, at der i Finansloven (konto 51.01.05) er afsat midler til, hvad svarer til 56 årsværk, men der er blot 43,5 årsværk ansat. Dette tyder på en underbemanding, som både har indvirkning på den administrative og fysiske kontrol, hvoraf sidstnævnte med fordel vil kunne styrkes med flere folk ansat.

Udvalget har fremsendt skriftlige spørgsmål vedrørende forholdet særligt i øjemed den seneste udvikling omkring mangel på betjente og inspektion med fangst.

4. KNI

KNI's bestyrelse igangsatte i efteråret 2020 en intern undersøgelse af uregelmæssigheder i selskabets varebeholdning på baggrund af en whistleblower-henvendelse. Undersøgelsen viste, at varebeholdningen var blevet opskrevet i 2013/2014 for at skjule et stort underskud i varedivisionen, og at der i de efterfølgende år har været foretaget regnskabskorrigerende handlinger for at sløre opskrivningen. Undersøgelsen viste tilmed, at der var tale om en bevidst handling, der blev skjult for den daglige ledelse, bestyrelsen og revisionen gennem flere år.

Oprydningsarbejdet i KNI, der især blev foretaget i 2020/2021, klarlagde at dele af selskabets aktiviteter ikke er økonomisk bæredygtige. Dette drejer sig om Neqi A/S og varedivisionen i KNI A/S. Begge får tilskud gennem en servicekontrakt med Selvstyret, der gennem en årrække har været forhandlet på plads under indtryk af en væsentlig bedre økonomi, end der reelt har været i selskaberne.

I regnskabsårene 2021/2022 og 2022/2023 er der indledt en tæt dialog mellem KNI og Selvstyret om de langsigtede rammer for Neqi A/S. KNI har eftergivet Neqi A/S gæld og Selvstyret har hævet servicekontrakten med 8 mio. kr. i Finansloven for 2023. Der arbejdes fortsat på at opdatere servicekontrakten med henblik på at sikre de langsigtede rammer.

Den juridiske vurdering af sagen om manipulation af regnskaberne blev i 2022 afsluttet.

Revisionsudvalget følger sagen tæt.

5. Ivaaraq-sagen

Familie- og Sundhedsudvalget har arbejdet på at tilvejebringe de fornødne informationer i Ivaaraq-sagen for at kunne vurdere, hvor der er behov for lovgivnings- og driftsmæssige stramninger for at forebygge lignende hændelser på selvstyrejede institutioner. På det foreliggende grundlag af tilvejebragte informationer er det Familie- og Sundhedsudvalgets vurdering, at informationerne i sagen ikke er af tilfredsstillende karakter. Af den grund har Familie- og Sundhedsudvalget anmodet Revisionsudvalget om at udføre en forvaltningsundersøgelse af sagen.

Sagen behandles fortsat i Revisionsudvalget.

10. Samråd

Revisionsudvalget indkaldte sammen med Familie- og Sundhedsudvalget Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke i samråd d. 19. oktober 2023 med følgende emner:

- Hovedkonto 30.10.49 Sociale indsatser mod omsorgssvigt

- Hovedkonto 30.10.37 Landsdækkende døgninstitutioner for børn og unge

Under førstnævnte punkt var Revisionsudvalget særligt interesseret i at få afdækket, hvor mange midler af det grønlandske bidrag til det dansk/grønlandske tværgående samarbejde om indsats for udsatte børn og unge i Grønland, der er brugt i a) regnskabsåret 2022 samt b) for regnskabsperioden 2019-2022.

Af Naalakkersuisoqs svar gøres udvalget opmærksom på, at Naalakkersuisut ved en fejl har meddelt et højere forbrug for perioden 2019-2022 end, hvad der er regnskabsført. Dertil oplyses, at man er overgået til et nyt system i slutningen af regnskabsåret 2022, hvilket har medført en fejlperiodisering i regnskabet. Der er således en difference mellem det bogførte i 2022 og det reelle forbrug i regnskabsperioden for 2022.

Udvalget ser frem til at læse den afsluttende rapportering om de 16 initiativer, der er iværksat under samarbejdet. Det skal hertil nævnes, at Naalakkersuisut ikke har til hensigt at tilbageføre de ubrugte midler af det grønlandske bidrag til Landskassen, men arbejder i stedet på fortsat at kunne understøtte kommunerne på området.

Under sidstnævnte punkt har Revisionsudvalget været interesseret i at få indsigt i de økonomiske forhold vedrørende børn under skoleophold, som er tilknyttet en døgninstitution.

Af Naalakkersuisoqs svar fremgår det, at det er Socialstyrelsens vurdering, at der i gældende lovgivning ikke er taget et passende økonomisk hensyn til finansieringen af døgninstitutioner, når et barn kommer på skoleophold. Revisionsudvalget henstiller til, at Familie- og Sundhedsudvalget gør sig bekendt med problemstillingen.

11. Revisionsudvalgets indstilling af Landskasserevisor

Inatsisartut udpeger revisor af Landskassens Regnskab efter Revisionsudvalgets indstilling jf. Inatsisartut forretningsordenen § 25 stk. 2.

Revisionsudvalget indstiller til at udpege det statsautoriserede revisionsaktieselskab Deloitte til at revidere Landskassens regnskaber for 2024.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Mariia Simonsen
Formand

Bjørk L. Olsen
Næstformand

Kristian Jeremiassen

Dines Mikaelen

Karl Tobiassen